

A Pécsi Ítéltábla a dr. Traj Zoltán ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **I.rendű felperes neve** (I.rendű felperes címe) I. rendű és **II.rendű felperes neve** (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Sándor Attila ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Törvényszéken indított perében a 2014. szeptember 24. napján kelt 15. sorszámú ítélet ellen az alperes részéről 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az alperes által a felpereseknek fizetendő marasztalás összegét személyenként 2.000.000 (kétmillió) forintra, és ennek az összegnek 2014. szeptember 24. napjától járó, az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatára, az elsőfokú perköltség összegét személyenként 225.000 (kétszázhuszonötezer) forintra, míg az alperes által az államnak - a Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívására - fizetendő előlegezett részki költség összegét 285.000 (kétszáznyolcvanötezer) forintra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy tizenöt napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 12.500 (tizenkétezer-ötszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperesek édesanyját, néhai H. L.-nét 2008. január 22. napján vették fel az alperes sebészeti osztályára, ahol laparoszkópos eljárással köves epehólyagját eltávolították. A műtét során bekövetkezett bélsérülés miatt 2008. január 24. napján teljes középső hasi feltárás mellett egy tíz centiméteres béldarab eltávolítására kényszerültek. A 2008. február 3. napján ismételten megindult váladékozást követően alkalmazott újabb műtégi feltárás, antibiotikumos és gombaellenes kezelés ellenére a felperesek édesanyja 2008. április 16. napján elhunyt.

Az Ítéltábla 3. sorszámú közbenső ítéletével megállapította az alperes kártérítési felelősségét H. L.-né 2008. április 16. napján bekövetkezett halála miatt a felpereseknek okozott károkért.

A kártérítés összegére nézve folytatott eljárás során az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesek a haláleset bekövetkezésekor már nagykorúak voltak, azonban édesanyjukkal együtt éltek, vele - édesapjuk korai elvesztése miatt is - szoros, bensőséges kapcsolatot ápoltak. A felpereseknél - azon túlmenően, hogy végigkísérték az édesanyjuk halálához vezető, rendkívül sok fájdalommal járó hosszadalmas folyamatot - édesanyjuk halála miatt pszichés állapotromlás lépett fel. Az I. rendű felperesnél a perbeli veszteséget megelőzően is alkalmanként jelentkező szorongásos eredetű testi tünetképződés felerősödött, emiatt időszakos jelleggel szorongásoldó gyógyszert szed. A II. rendű felperesnél pánik roszullétek, testi állapota miatti aggodalmaskodás, feszültség, ingerlékenység lépett fel. Az édesanyjuk elvesztése következtében jelentkező negatív érzelmi változásokkal mindkét felperes esetében tartósan, a jövőben is számolni kell.

Az elsőfokú bíróság - a felperesek személyenként 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és késedelmi kamata megfizetésére irányuló keresetét részben teljesítve - kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek személyenként 3.500.000 forintot, ennek 2008. április 16. napjától járó késedelmi kamatát, és személyenként 325.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és marasztalta az alperest 500.150 forint állam által előlegezett költségben. Határozatának indokolása szerint a perben beszerzett igazságügyi pszichológus és pszichiáter szakértői vélemények ugyan rögzítik, hogy egyik felperes esetében sem mutatható ki elhúzódó gyászfolyamat, azonban a szülő halála miatti negatív következményekkel mindkét felperes esetében számolni kell, a káresemény életvezetésükben, pszichés életükben is tartós hátrányt okozott. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásakor értékelte, hogy édesanyjuk halálakor már nagykorúak voltak, így esetükben nyilvánvalóan nem ugyanazon megítélés alá esik a szülő elvesztése, mint egy kiskorú gyermeknél. Figyelemmel volt ugyanakkor arra is, hogy a felperesek szoros érzelmi kötődés mellett édesanyjukkal egy háztartásban éltek, halálával egyetlen támaszukat veszítették el.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása érdekében az alperes fellebbezett. Fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság a terhére megállapított marasztalási összeget felperesenként 1.000.000 forintra szállítsa le, mellőzze a késedelmi kamatban, valamint elsőfokú perköltségben való marasztalását, az általa fizetendő állam által előlegezett költséget a pernyertesség-pervesztesség arányát szem előtt tartva szállítsa le, továbbá a felpereseket marasztalja másodfokú perköltségben. A fellebbezésben foglaltak szerint a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál az elsőfokú bíróság kizárólag a felperesek személyes előadására és a szakértői véleményekre támaszkodott, az életvitel elnehezülését bizonyító tanúvallomások, illetve a felperesek egészségi állapotának változását, hanyatlását igazoló kórdokumentációk nem álltak rendelkezésre. Hangsúlyozta,

hogy a szakértői vélemény mindkét felperes tekintetében megállapítja az elhúzódó gyászfolyamat hiányát, vagyis a felperesek édesanyjuk elvesztését feldolgozták. Mindez ugyan a kártérítési igény megalapozottságát nem zárja ki, de annak mértékét jelentősen csökkenti. A szakértői vélemény az I. rendű felperes esetében rögzíti a szorongásos eredetű testi tünetképződést, azonban az ezek mérséklésére szedett szorongásoldó gyógyszerek orvosi dokumentációval nem igazoltak. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság azt sem értékelte kellő súllyal, hogy a szorongásos jellegű tünetek az I. rendű felperesnél már a káreseményt megelőzően is jelentkeztek, míg a II. rendű felperesnek már gyermekkorában is önazonossági gondjai voltak. Indokoltnak találta a nem vagyoni kártérítés összegének a jelenlegi ár- és értékviszonyok alapján történő megállapítását, és erre figyelemmel késedelmi kamatfizetési kötelezettségének mellőzését. Eltúlzottnak találta a felperesek javára megítélt elsőfokú perköltség összegét is, álláspontja szerint valamennyi körülményt értékelve a felek saját költségviselésének megállapítása indokolt.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az abból levont következtetésekkel és érdemi döntésével azonban csak részben értett egyet a másodfokú bíróság.

A teljes családban éléshez és az egészséghez (1959. évi Ptk. 76.§) fűződő személyiségi jog sérelme folytán az 1959. évi Ptk. 84.§-a (1) bekezdésének e) pontja szerint alkalmazandó 1959. évi Ptk. 355.§-ának (4) bekezdése alapján a felpereseknek járó nem vagyoni kártérítést megalapozó hátrányokat az elsőfokú bíróság teljes körűen számba vette. Mindkét felperes esetében figyelemmel volt a szakértői véleményben kimutatott pszichés állapotromlásra, amely az I. rendű felperesnél egy pszichés egyensúlyvesztést, a megemelkedett szorongásszint talaján jelentkező neurotikus tüneteket, míg a II. rendű felperes esetében pánik roszulléteket, testi állapot miatti aggodalmaskodást, fokozott ingerlékenységet jelent. Szem előtt tartotta, hogy egyik felperes esetében sem állapítható meg elhúzódó gyászfolyamat, azonban a szülő halála miatti negatív következményekkel mindkettejük életvezetésében és pszichés életében tartósan számolni kell. Értékelte, hogy a felperesek az édesanyjuk halálakor már nagykorúak voltak, mindketten alkalmasak az önálló életvezetésre, az elhunythoz azonban rendkívül szorosan kötődtek, halálával egyetlen támaszukat veszítették el, és a halálhoz vezető hosszadalmas, fájdalmas folyamatot végig kellett kísérniük.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság az alperesnek azzal az álláspontjával, hogy a perben beszerzett bizonyítékok a felpereseket ért hátrányok megállapításához nem voltak elegendőek. Az igazságügyi pszichiáter és pszichológus szakértő vizsgálatai (Kétprofilos Szondi-teszt, Rorschach-teszt) a II. rendű felpereshez hasonlóan az I. rendű felperesnél is igazolták a szorongásos eredetű testi tünetképződés felerősödését, amely indokolta a szorongásoldó gyógyszerek alkalmazását. Ehhez képest nincsen meghatározó jelentősége annak a körülménynek, hogy az igazolt pszichés állapotromlás mellett az I. rendű felperes pontosan milyen gyógyszert,

milyen mennyiségben alkalmazott. Azt pedig az elsőfokú bíróság ítélete is tartalmazza, hogy az I. rendű felperesnek már a perbeli veszteséget megelőzően is voltak időszakos jellegű szorongásos eredetű panaszai.

A feltárt és részletesen ismertetett hátrányok hozzávetőleges kiegyenlítésére az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összegét azonban a másodfokú bíróság eltúlzottnak találta. Az elsőfokú bíróság nagyobb hangsúllyal vette figyelemmel, hogy a felperesek a haláleset időpontjában harmincnégy, illetve harminckét évesek voltak, így a szoros érzelmi kötődés, és együttélés ellenére is édesanyjuk elvesztése esetükben kisebb hátránnyal járt, mit egy a szülő nevelésére, gondozására szoruló kiskorú gyermeknél. Egyetértett az alperesnek azzal az álláspontjával is, hogy a káresemény óta eltelt viszonylag hosszabb időre figyelemmel indokolt a nem vagyoni kártérítés összegének a jelenlegi ár- és értékviszonyok szerinti megállapítása. Mindezekre figyelemmel - szem előtt tartva a más hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlatot is - az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét személyenként 2.000.000 forintra leszállította, és ennyiben az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján - fellebbezett részében - részben megváltoztatta. A nem vagyoni kártérítés összegének a jelenlegi ár- és értékviszonyokra tekintettel történt megállapítása ellenére sem volt mellőzhető az alperesnek késedelmi kamatban való marasztalása, azzal azonban, hogy a késedelmi kamat nem a károkozás időpontjától, hanem az elsőfokú határozat meghozatalának időpontjától kezdődően jár.

A felperesek keresete a másodfokú bíróság döntésére figyelemmel sem volt nyilvánvalóan eltúlzott, ezért a Pp. 81.§-ának (2) bekezdése értelmében az alperest kellett marasztalni a felperesek elsőfokú eljárásban felmerült költségeiben. Miután azonban az alperes terhére megállapított marasztalási összeget a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósághoz képest alacsonyabb összegben állapította meg, az alperest terhelő elsőfokú perköltség, valamint az általa fizetendő állam által előlegezett költség összegét leszállította.

A másodfokú eljárásban az alperes felperesenként 2.500.000 forint perértékű fellebbezése 1.500.000 forint összegig sikeres, míg 1.000.000 forint tekintetében sikertelen volt, ezért a Pp. 81.§-ának (1) bekezdése alapján a felperesek kötelesek az alperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg. A felperesek személyes költségmentességben részesültek, az alperes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 4.§-ának (1) bekezdése, valamint 74.§-ának (3) bekezdésére figyelemmel alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k.
előadó bíró, Dr. Hrubí Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: